

Označitev živali in zagotavljanje sledljivosti premikov predstavlja enega glavnih ukrepov pri nadzoru bolezni.

Vsako gospodarstvo, na katerem se nahajajo prašiči, mora biti registrirano – gospodarstvo dobi KMG-MID številko, pod katero je zavedeno v Centralni register prašičev, ki se vodi na Upravi za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

Vsi imetniki prašičev, ki redijo več kot enega prašiča hkrati, morajo biti vpisani v evidenco imetnikov rejnih živali. To velja tudi za imetnike, ki redijo prašiče samo občasno za lastno porabo.

Imetnik mora poskrbeti, da so njegove živali ustrezno označene (individualna ušesna znamka ali skupinska identifikacijska številka).

Na gospodarstvu mora imetnik voditi ažuren *Register prašičev na gospodarstvu (RPG)*, iz katerega morajo biti razvidni trenutni stalež živali in kronološko vodeni zapisi o prihodih in odhodih živali ter o ponovnih označitvah živali, v primeru izgubljenih ušesnih znamk.

[Več >>](#)

Divje živali predstavljajo veliko tveganje za vnos bolezni v rejo. Zato je pomembno, da z osnovnimi preventivnimi ukrepi rejci čimbolj zmanjšajo to tveganje:

- zaščita krme in vodnih virov pred dostopom divjih živali,
- namestitev dvojnih ograj, redno preverjanje in vzdrževanje ograj v izpustih, objektov, kjer se nahajajo prašiči, opreme, pribora, itd.,
- redno odstranjevanje poginulih živali,
- programi kontrole nad glodavci

Lovci, ki doma redijo prašiče, morajo biti še posebej pozorni, da striktno upoštevajo biovarnostne ukrepe, ki so predpisani ob lovu.

V hleve naj vstopajo samo pooblaščen osebe, ki morajo dosledno upoštevati osnovne biovarnostne ukrepe.

Naključni obiskovalci naj ne vstopajo v hleve, saj nikdar ne veste od kje so prišli. Prav tako je treba omejiti obiske drugim rejcem, saj se lahko na ta način v rejo vnesejo različne bolezni (virusne, bakterijske, zajedalske).

Osebam, ki morajo vstopiti v hleve (vzdrževalci, gradbeni delavci, svetovalci, itd.) pojasnite biovarnostne ukrepe in poskrbite, da jih bodo dosledno upoštevali (uporaba zaščitne obutve in obleke, čiščenje in razkuževanje rok, itd.).

Osnovni ukrep, s katerim lahko rejci zmanjšate tveganje za vnos virusa APK v rejo, so tudi razkuževalne bariere, ki jih je treba namestiti pred vhode/izhode iz hlevov, prav tako tudi na vhode/izhode iz gospodarstva.

Primerna razkužila in koncentracije najdete v [načrtu ukrepov ob pojavu APK](#).

Ena od možnih poti prenosa virusa APK je tudi preko obleke, obutve, opreme, pribora, itd. Preden stopite v hlev, izpust, kjer so nastanjeni prašiči, se preobujte in preoblecite. Po končanem delu uporabljeno obutev in obleko pustite v hlevu.

Poskrbite, da sta obutev in obleka, ki ju uporabljate za delo z živalmi vzdrževana. Obutev očistite in razkužite, obleko operite.

Z rednim čiščenjem in razkuževanjem hlevov, prostorov za krmo, pribora in opreme, ki jih uporabljate pri delu z živalmi, lahko zmanjšate tveganje za vnos virusa APK v rejo.

Veliko škode lahko povzročijo tudi glodavci, zato je pomembno, da imate izdelan načrt kontrole nad glodavci, ki ga redno izvajate.

Za izbiro primernega razkužila, izdelavo načrta kontrole nad glodavci se lahko obrnete na svojega veterinarja, ali organizacijo s koncesijo za DDD dejavnost. Seznam razkužil in koncentracije najdete v [načrtu ukrepov ob pojavu APK](#).

Krmljenje pomij predstavlja veliko tveganje za vnos in širjenje bolezni v reji. V Sloveniji velja prepoved krmljenja s pomijami od 1. oktobra 2003.

Prav tako je prepovedano prinašanje hrane (meso, izdelki, sendviči) iz območij, kjer je bila potrjena APK in veljajo omejitve.

Svetujemo vam, da ne hodite [na območja v državah](#), kjer je bila ugotovljena APK.

Če se vseeno odpravite, striktno upoštevajte in izvajajte biovarnostne ukrepe, s katerimi lahko zmanjšate tveganje za vnos APK v vašo rejo. S tem seznanite tudi vse, ki lahko pridejo v stik z vašimi živalmi.

Prašiče pogledjte vsaj enkrat dnevno, da lahko čimprej zaznate kakršnekoli bolezenske težave in preprečite nepotrebno trpljenje živali. Pri pregledu bodite pozorni na to, če se prašiči težko gibljejo, ali ne morejo vstati in če kažejo katerega od [znakov](#), ki bi lahko bili razlog za APK.

Za vsakega prašiča, ki kaže znake bolezni, ali je poškodovan, je treba ustrezno poskrbeti. O zdravstvenem stanju svojih živali čimprej obvestite svojega veterinarja, ki bo ustrezno ukrepal.